

Bemærkninger til forslaget

Problemerne med de nuværende regler om førtidspension

Det nuværende førtidspensionssystem er bureaukratisk og uigennemskueligt med helt urimelige sagsbehandlingstider og ringe retssikkerhed til følge. På trods af det indviklede system er resultatet hverken rimeligt eller retfærdigt, hvilket er helt uacceptabelt i betragtning af, at det har meget store økonomiske konsekvenser for den enkelte, hvilken førtidspension der tilkendes.

Systemet må betegnes som slidt op. Der kan ikke reparereres mere på det. Systemet har følgende grundlæggende og alvorlige svagheder:

1. Tilkendelseskriteriet, hvor man må sætte et stort spørgsmålstegn ved, om det overhovedet er muligt at skelne meningsfuldt mellem et erhvervsevnetab på f.eks. 50 pct. eller 67 pct.
2. Ydelsesgradueringen, der afhænger af det skønnede erhvervstab og af alderen. Om ens erhvervsevnetab anslås til 50 pct. eller 67 pct. vil imidlertid være underordnet i en jobsituation, da den del af funktionsevnen, som er intakt, i praksis er værdiløs på det ordinære arbejdsmarked i dag. Som det fremgår af bilaget, er forskellen på ydelserne meget stor. De særligt lave ydelser til de 60-66-årige er udtryk for renlivet aldersdiskrimination.
3. Det nuværende system er uigennemskueligt, da dele af pensionen er skattefri, visse tillæg reguleres efter husstandsindkomsten, nogle tillæg efter personlig indkomst og andre tillæg slet ikke reguleres.
4. Systemet er præget af langsommelig og bureaukratisk sagsbehandling, hvor det ofte er uklart for ansøgeren, hvem der har tilkendelseskompetencen. Retssikkerheden i sagsbehandlingen er tvivlsom og svær at sikre sig for ansøgerne, særlig for de mange nedslidte og syge mennesker, der er blandt ansøgerne. Det udsætter ansøgere for et unødvendigt pres.
5. Lave ydelser. Der er med undtagelse af den højeste pension tale om lave ydelser, målt ikke alene i forhold til indkomsten ved et normalt arbejde,

men også i forhold til arbejdsløsheds- og sygedagpenge.

6. Par, der typisk tilrettelægger tilværelsen ud fra to fuldtidsindkomster, havner nemt i en håbløs økonomisk situation, når den ene ægtefælle overgår til førtidspension. Det skyldes, at dele af førtidspensionen aftrappes på grundlag af ægtefællens indkomst.

Som det fremgår, er det hårdt tiltrængt med en omlægning af førtidspensionssystemet, så der rettes op på de åbenlyse uretfærdigheder og skævheder, der findes i dag. Det er baggrunden for at foreslå et nyt førtidspensionssystem med en ensartet ydelse, der svarer til den maksimale dagpengesats.

Fordele ved det enstrengede system

I forhold til det eksisterende system vil det enstrengede system have en række fordele:

1. De førtidspensionister, som i dag befinder sig på de to laveste pensionssatser, og som er blandt de fattigste i samfundet, får et pænt indkomstløft.
2. Der gøres op med den helt urimelige behandling af førtidspensionister, der er gift med erhvervsaktive.
3. Der træffes færre skønsommæssige afgørelser. Herved øges retssikkerheden, og ansøgerne styrkes over for de sociale myndigheder, og det er der brug for. Der er for mange eksempler på ansøgninger om førtidspension, der afvises til trods for, at erhvervsevnen ud fra en lægelig bedømmelse klart berettiger til tilkendelse af pensionen.
4. Der opnås en regelforenklning, som betyder større retssikkerhed og gennemskuelighed, hurtigere sagsbehandling samt administrative besparelser. De frigivne ressourcer kan herefter anvendes mere offensivt på forebyggelse, opsøgende arbejde og bedre vejledning til den enkelte.

Udgifter og finansiering

Uden at medregne effekten af den forebyggende indsats skønnes merudgiften ved det enstrengede system at være omkring 3 mia. kr.